

Financial Intelligence Unit - Nederland

Jaaroverzicht FIU-Nederland **2024**

Inhoudsopgave

Het jaar 2024 **4**

1. De cijfers **6**

1.1 Objectief versus subjectief	8
1.2 De stijgers en dalers	9
1.3 Internationale transacties	10
1.4 Verdachte transacties	11
1.5 Caribisch Nederland	12

2. De inzichten **13**

2.1 Misbruik rechtspersonen	14
2.2 Derdenbetalingen	15
2.3 Vastgoed	16
2.4 Fraude	17
2.5 Corruptie	19
2.6 Uitbuiting	20
2.7 Sanctieontwijking	22
2.8 Geografische samenwerking	22
2.9 Terrorismefinanciering	23

3. Relevante ontwikkelingen en projecten in 2024 **25**

3.1 Internationale samenwerking	26
3.2 Nationale samenwerking	26
3.3 Het Europese wetgevingspakket	27
3.4 Technologische ontwikkelingen	28
3.5 Organisatieontwikkeling	28

Nawoord **29**

Bijlage 1. De cijfers **30**

Bijlage 2. De organisatie **38**

Witwassen, onderliggende delicten en terrorismefinanciering voorkomen en bestrijden, zowel nationaal als internationaal. Dat is de missie van de FIU-Nederland. Dit doen we in samenwerking met onze publieke en private partners. Samen waarborgen we zo de integriteit van het financiële stelsel. Als FIU-Nederland dragen wij hieraan bij met excellente financiële inlichtingen. We signaleren daarbij vroegtijdig nieuwe trends en fenomenen, waarover wij onze partners voorlichten. Zo dragen we gezamenlijk bij aan het voorkomen en opsporen van misdrijven.

Het jaar 2024

Donderdag 30 mei 2024 was voor ons gehele domein een historische dag. Op die dag werd het nieuwe Europese anti-witwaspakket aangenomen. Met dit pakket wordt beoogd de effectiviteit van de Europese anti-witwasaanpak te verbeteren door de regelgeving meer te harmoniseren en op Europees niveau toezicht te houden.

Het nieuwe Europese anti-witwaspakket bestaat uit twee verordeningen en één richtlijn. De twee verordeningen omvatten de kernverplichtingen voor poortwachters (Anti-Money Laundering Regulation, AMLR) en de oprichting van een Europese anti-witwasautoriteit, oftewel de Anti-Money Laundering Authority (AMLA) (uiteengezet in de AMLA-verordening). De zesde Europese richtlijn (AMLD6-richtlijn) in dit pakket borduurt voort op de vorige richtlijn, onder meer door de (strafrechtelijke) samenwerking tussen nationale autoriteiten van Europese lidstaten te bevorderen. Het nieuwe Europese anti-witwaspakket zal per juli 2027 in werking treden.

Anders dan een richtlijn hebben de verordeningen een directe werking en hoeven dus niet te worden omgezet in nationale regelgeving. Dat is nieuw in ons domein, omdat er in het verleden enkel sprake was van EU-richtlijnen. Dit betekent dat er straks drie wetten zijn waar we uitvoering aan moeten geven: de nieuwe Implementatiewet ter voorkoming van witwassen en financieren terrorisme, de Wwft Bonaire, St. Eustatius en Saba (Wwft BES), en de nieuwe Europese AMLR.

Het nieuwe Europese pakket gaat een aanzienlijke impact hebben op zowel de private als de publieke sector. De precieze uitwerking krijgt de komende

tijd steeds meer vorm, maar de contouren zijn helder: we gaan naar meer uniformiteit binnen Europa, meer (strafrechtelijke) samenwerking, strengere straffen, meer bevoegdheden voor de FIU's en uitbreiding van het aantal sectoren dat onder deze wetgeving valt. De boodschap van de Europese wetgever is daarmee duidelijk: onze gezamenlijke publiek-private strijd tegen witwassen, onderliggende delicten en terrorismefinanciering blijft onverminderd belangrijk.

“Onze focus op samenwerking en risicogebaseerd werken leverde ook in 2024 waardevolle resultaten op

Dit bleek ook dit jaar weer in Nederland. Vorig jaar bespraken we een witwasmethode die wij het Cash Compensatie Model (CCM) noemen. In 2024 zijn wij doorgegaan met onze analyses op deze methode, in samenwerking met partners. Onze inzichten groeiden, en daarmee ook mijn zorgen. Het gaat om grootschalig, diepgeworteld misbruik van het financiële stelsel, waarbij diverse fraudevormen en witwassen van crimineel geld hand in hand gaan. Dit is ronduit zorgwekkend. Ook omdat in veel van deze complexe systemen georganiseerde criminaliteit en/of terrorismefinanciering een rol spelen. Het zijn problemen die meer vragen dan straf- of bestuursrecht, of het belemmeren van de facilitators. Om tot gedragen systeeminterventies te komen, is structurele samenwerking met alle publieke en private partners nodig. Als FIU-Nederland werken we hier

doorlopend aan. In 2024 zetten we bijvoorbeeld nog meer in op preventie, onder andere via voorlichting. Denk hierbij aan specifieke FIU-producten over uitbuiting en over misbruik van specifieke uitkeringen, die we deelden met meldingsplichtige instellingen.

Een andere belangrijke continuering is de inzet op risicogebaseerd werken. Ik ben dan ook blij met de publicatie van het National Risk Assessment Witwassen en het National Risk Assessment Terrorismefinanciering, in april 2024. Deze geven de FIU-Nederland en de meldingsplichtige instellingen extra richting.

De combinatie tussen samenwerking en risicogebaseerd werken – om zo criminele systemen in beeld te brengen - kwam het afgelopen jaar vaak terug in de gesprekken die ik voerde met onze partners. Dat sterkt mij in de gedachte dat wij hier als keten en als FIU-Nederland op moeten blijven inzetten. Deze focus heeft immers ook in 2024 weer tot waardevolle resultaten geleid. Hierover leest u in dit jaaroverzicht.

Het eerste hoofdstuk zoomt in op de cijfers. Hierin ontdekt u dat het aantal ongebruikelijke transacties weer gestegen is, maar dat daar een aantal interessante onderstromen in zitten. In het tweede hoofdstuk leest u dat we steeds beter in staat zijn om complexe netwerken bloot te leggen. We krijgen zo meer zicht op de actuele risico's voor de integriteit van het financiële stelsel. In het derde en laatste hoofdstuk praten we u bij over onder andere het nieuwe Europese anti-witwaspakket.

Ik wens u veel leesplezier.

Hennie Verbeek-Kusters

Hoofd FIU-Nederland

Hoofdstuk 1

De cijfers

De cijfers

In 2024 daalde het aantal verdachte transacties (VT's) terwijl het aantal ongebruikelijke transacties (OT's) juist sterk steeg, tot bijna 3,5 miljoen. In dit hoofdstuk duiden we deze cijfers en schetsen we de context.

118.408

verdachte transacties
waarvan 86% op basis van de subjectieve indicator

860

FIU-verzoeken ⁴
Top 3:
1. Politie
2. FIOD
3. KMAR

523

**inkomende
buitenlandverzoeken**
vanuit
72 landen

Top 5:

1. Duitsland
2. Malta
3. Italië
4. België
5. Finland

671

**uitgaande
buitenlandverzoeken**
naar
78 landen

Top 5:

1. België
2. Duitsland
3. Spanje
4. Verenigde Arabische Emiraten
5. Litouwen

3.484.373

ongebruikelijke transacties
waarvan 49% op basis van de subjectieve indicator

Top 3

**criminaliteitsvormen
o.b.v. aantallen dossiers:**
1. Witwassen
2. Fraude
3. Drugs

33

Financial Intelligence Reports ³
(FIR's)

17.527.978.979

euro
gelinkt aan verdachte transacties ¹

16.306

dossiers
met verdachte transacties

2.328

artikel 17-bevragingen ²

1.871

instellingen
deden ten minste één melding

¹ Dit is een daling van ongeveer 7,75 miljard euro t.o.v. 2023. Dit soort schommelingen komen met name door verdachte transacties met een uitzonderlijk hoge waarde. In 2022 waren er 37 VT's boven de honderd miljoen euro met een totale waarde van meer dan twintig miljard euro. In 2023 zijn er 34 VT's met een totale waarde van veertien miljard euro. In 2024 waren er vijftien van dit soort transacties met een waarde van 9,7 miljard euro.

² Artikel 17 van de Wwft geeft FIU-Nederland de bevoegdheid om gegevens en inlichtingen op te vragen bij meldingsplichtige instellingen. Ook heeft de FIU-Nederland op basis van artikel 17 de mogelijkheid om het Verwijzingsportaal Bankgegevens te raadplegen. Dit is in 2024 4.434 keer gedaan.

³ Een Financial Intelligence Report (FIR) is een intelligence-product waarin een bredere rapportage gegeven wordt rondom een aantal samenhangende verdachte transacties en het onderliggende fenomeen. FIR's bieden sturingsinformatie aan de (bijzondere) opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

⁴ Met een FIU-verzoek kunnen de (bijzondere) opsporingsdiensten ons vragen om een gerichte analyse te doen in het kader van een lopend onderzoek.

1.1 Objectief versus subjectief

De FIU-Nederland ontvangt van bijna dertig verschillende meldergroepen ongebruikelijke transacties op basis van de Wwft. In het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 staan de wettelijke indicatoren die de meldingsplichtige instelling voorschrijven wanneer een transactie ongebruikelijk is. Omdat deze indicatoren en de verschillen ertussen relevant zijn, lichten we ze in dit jaaroverzicht opnieuw toe.

- **Objectieve indicator:** dit zijn ‘drempelwaardes’ die bij overschrijding ervan gemeld moeten worden. Er zijn meerdere objectieve indicatoren die ook per meldergroep verschillend kunnen zijn. Zo moeten bijvoorbeeld alle creditcardbetalingen boven de 15.000 euro worden gemeld. Dit soort meldingen bevat over het algemeen geen of een zeer summiere context. Hierdoor vormen deze meldingen op zichzelf vaak geen haakje voor (de start van) een analyse. Ze kunnen echter wel zeer waardevol zijn als aanvulling op lopende analyses omdat ze bijvoorbeeld zicht bieden op vermogensposities of bepaalde aankopen.
- **Subjectieve indicator:** in tegenstelling tot de objectieve indicatoren is er maar één subjectieve indicator die van toepassing is op alle meldergroepen. Deze stelt dat als een poortwachter het vermoeden heeft dat een transactie verband kan houden met witwassen, misdrijven die daaraan voorafgaan, of terrorismefinanciering, dit gezien moet worden als een ongebruikelijke transactie. De meldingsplichtige instelling beschrijft dan in de meldtekst expliciet waarom ze dit veronderstelt. Hoewel de kwaliteit van deze meldteksten verschilt, bieden ze de FIU-Nederland op zichzelf vaker aanleiding om een nadere analyse te starten of richting te geven.

Het verschilt per meldergroep waar de focus qua indicatoren op ligt. Zo meldden accountants vorig jaar 98% van de gevallen op basis van de subjectieve indicator. Aanbieders van bewaarportemonnees daarentegen slechts in 3% van de gevallen. Deze verschillen zijn te verklaren door de specifieke indicatoren die van toepassing zijn op een sector. Maar ook door het type dienstverlening dat geboden wordt. In tabel 6 van bijlage I ziet u deze verdelingen per sector.

1.2 De stijgers en dalers

In 2024 ontving de FIU-Nederland bijna 3,5 miljoen ongebruikelijke transacties. Een grote stijging ten opzichte van de 2,3 miljoen meldingen in 2023. Deze stijging is toe te schrijven aan drie meldegroepen. Ten eerste de Payment Service Providers (PSP's). Dit zijn bedrijven die onder andere het betalingsverkeer tussen klanten en webwinkels en fysieke betaalterminals in winkels verzorgen. Het aantal ongebruikelijke transacties vanuit deze meldegroep steeg met 40% tot 1,4 miljoen. Ze zijn daarmee de meldegroep met veruit de meeste meldingen en zijn als één van de 29 meldegroepen verantwoordelijk voor ongeveer 40% van alle ongebruikelijke transacties in 2024. Deze stijging wordt met name veroorzaakt doordat deze internationaal opererende sector groeit in het aantal transacties dat zij verwerkt. Van deze meldingen was 29% gebaseerd op de subjectieve indicator.

De tweede meldegroep die bijdroeg aan de grote stijging is de wisseldiensten tussen cryptoactiva en fiduciaire valuta, oftewel crypto-exchanges. Het aantal ongebruikelijke transacties vanuit deze sector is meer dan verdubbeld tot in totaal 578.312. Sinds deze meldegroep in 2021 onder de Wwft kwam te vallen, groeit het aantal meldingen ieder jaar. Dit heeft te maken met de groei van de cryptomarkt zelf. Zo zijn er sinds die eerste dagen meer instellingen die melden. De prijsstijgingen spelen ook een rol. Door de aanwezigheid van objectieve indicatoren leiden hogere crypto-prijzen tot meer meldingen. Deze sector meldde 95% van de ongebruikelijke transacties op basis van een objectieve indicator.

Tegelijkertijd zien we in deze sector een toenemende professionalisering bij de vergunde aanbieders in de uitvoering van hun poortwachterstaken. Het invullen van die complexe poortwachtersrol binnen instellingen kost tijd, helemaal binnen een sector die geen ervaring had met de Wwft. Illustratief hiervoor zijn de gesprekken die we als FIU-Nederland voeren met deze sector. Waar we in de

begin dagen met de oprichters en/of bestuurders om tafel zaten, zijn we nu in gesprek met (afdelingen van) specialisten die het bestrijden en voorkomen van witwassen of terrorismefinanciering via hun instelling als dagtaak hebben.

De derde oorzaak van de grote stijging in het aantal meldingen zijn de creditcardmaatschappijen. Waar deze groep in 2023 nog 10.771 meldingen deed, waren dat er dit jaar 421.189. Hiervan is 97% gemeld op basis van de subjectieve indicator. Deze enorme stijging kent één duidelijke oorzaak. De Wwft-toezichthouder van deze sector, De Nederlandsche Bank (DNB), gaf deze instellingen de opdracht om alle vormen van fraude te melden. Waar nodig met terugwerkende kracht. De ongebruikelijke transacties vanuit deze meldegroep zijn dus voor een groot deel fraudegerelateerde transacties die voor 2024 zijn uitgevoerd, maar pas dit jaar gemeld zijn.

Het contrast tussen deze drie meldegroepen en de banken is dit jaar groot. Waar de creditcardproviders, de PSP's en de crypto-exchanges sterk stegen, daalde het aantal meldingen vanuit de banken juist aanzienlijk. In 2024 meldden de banken ruim honderdduizend minder ongebruikelijke transacties dan een jaar eerder. Ondanks deze daling blijven banken wel in de top drie staan van meldegroepen met het hoogste aantal meldingen in 2024.

Meldegroep	Aantal meldingen	Waarvan subjectief
Betaaldienstverlener - PSP	1.416.103	29%
Wisseldiensten virtuele valuta	578.312	5%
Bank	534.103	99%
Niet bank - creditcards	421.189	97%

Deze daling bij de banken heeft te maken met hoe er in het verleden gemeld werd door met name één bank. Dit vertekende het aantal meldingen vanuit deze sector. Zoals beschreven in eerdere jaaroverzichten meldde één bank, in tegenstelling tot veel andere banken, niet samengesteld. Wat houdt dat in? Stel een crimineel licht iemand op voor in totaal honderd transacties van 1.000 euro. De meeste banken melden dit als één samengestelde transactie van 100.000 euro omdat het steeds dezelfde van en naar rekening betreft. Deze bank meldde echter honderd losse transacties. Beide manieren van melden zijn toegestaan. Maar het zorgde voor enorme verschillen in aantallen meldingen tussen banken onderling.

In 2024 is deze bank overgestapt naar een vorm van samengesteld melden waardoor het aantal ongebruikelijke transacties vanuit deze bank afnam van ongeveer 500.000 naar ruim 220.000 meldingen. Het is nog steeds veruit de grootste melder binnen deze groep, maar waar hun aandeel in het totaal aantal ongebruikelijke transacties vanuit banken in 2023 nog op 75% lag, is dat nu iets meer dan 40%. De cijfers zijn dus meer uniform aan het worden. Niet alleen vanwege de manier van melden, maar ook vanwege hetgeen dat gemeld wordt. Net als bij de creditcardmaatschappijen heeft DNB ook in de bankensector een aantal instellingen gewezen op het feit dat het melden van fraude verplicht is onder de Wwft. Hierdoor is een aantal banken meldingen gaan doen die ze eerder niet deden, waardoor ook op dit vlak de cijfers nu eenduidiger zijn.

1.3 Internationale transacties

De ongebruikelijke transacties die de FIU-Nederland ontvangt zien voor een fors deel op internationale transacties. Hierin is een tweedeling te maken. Er zijn internationale transacties waarbij de begunstigde of verzender een link heeft met Nederland. En er zijn internationale transacties waarbij zowel de begunstigde als de verzender geen link met Nederland hebben, maar waarbij de transactie wel door ons financiële stelsel gaat.

Een voorbeeld. Stel er is een Italiaanse webwinkel die aanklopt bij een in Nederland gevestigde PSP om de online betalingen te verzorgen. Als een Duitser vervolgens aankopen doet bij deze webwinkel, gaat de transactie via de Nederlandse PSP. Die doet vervolgens de transactiemonitoring op basis van de Wwft en kan mogelijk tot de conclusie komen dat er sprake is van een ongebruikelijke transactie. Op basis van de huidige wet- en regelgeving meldt de Nederlandse PSP dit dan aan de FIU-Nederland. Uiteraard gaat deze transactie mee in al onze analyses. Maar wij delen deze transacties op onze beurt ook met de FIU's in Italië en Duitsland.

Binnen de PSP-sector is meer dan 70% van de 1,4 miljoen ongebruikelijke transacties uit 2024 een transactie waarbij er geen directe link met Nederland is. Van alle ongebruikelijke transacties die wij in 2024 ontvingen, had ongeveer 40% geen directe Nederlandse link in termen van de verzender of begunstigde. Dit onderstreept hoe internationaal ons financiële stelsel is.

1.4 Verdachte transacties

In tabel 1 is te zien dat er dit jaar 118.408 verdachte transacties⁵ in 16.306 dossiers gedeeld zijn met de relevante opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten in binnen- en buitenland. Het aantal verdachte transacties in 2023 was nog 180.578. Het aantal verdachte transacties per jaar is altijd volatiel. Deze schommeling is echter heel duidelijk te verklaren doordat er in 2023 sprake was van een uitzonderlijke situatie met één dossier met daarin meer dan 50.000 transacties.

Het aantal dossiers vanuit eigen onderzoek is in 2024 licht gestegen. Dit zijn de dossiers die starten op basis van signalen, eigen inzichten of verzoeken vanuit het buitenland. Het zijn veelal complexere analyses wat ook blijkt uit in het aantal transacties per dossier. Deze categorie vormt slechts 17% van het aantal dossiers dat we opleveren, maar bevat wel meer dan de helft van alle verdachte transacties van het jaar.

Bij FIU-verzoeken gaat het om dossiers die voortkomen uit verzoeken van (bijzondere) opsporingsdiensten, die ons verzoeken een gerichte analyse uit te voeren in het kader van een lopend opsporingsonderzoek. Bij de Match Opsporing, Vervolg en Executie (MOVE) gaat het om dossiers met verdachte transacties die de FIU-Nederland beschikbaar stelt ten aanzien van subjecten die al bij de opsporing in onderzoek zijn. Hoewel deze subjecten al in beeld zijn bij de diensten, verschaffen deze financiële inlichtingen regelmatig waardevolle nieuwe inzichten. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat uit deze financiële inlichtingen naar voren komt dat een verdachte naast bepaalde bankrekeningen ook nog op andere plekken vermogen heeft waar het opsporingsteam nog geen weet van had. Of dat het subject financiële relaties onderhield met partijen waar nog geen zicht op was. In tabel 2 is de verdeling te zien tussen objectieve en subjectieve meldingen binnen deze verschillende werkstromen.

Tabel 1: Aantal VT's en dossiers

Werkstroom	Aantal transacties	Aandeel transacties (%)	Aantal dossiers	Aandeel dossiers (%)
Eigen onderzoek	61.410	52%	2.994	17%
Waarvan op basis van informatieverzoeken buitenlandse FIU	2.869	2%	178	1%
FIU-verzoek	3.618	3%	317	2%
Match Opsporing, Vervolg en Executie	53.380	45%	12.995	80%
Totaal	118.408		16.306	

Tabel 2: Aandeel objectief/subjectief binnen de VT's

	Objectief	Subjectief
Werkstroom	Aandeel transacties (%)	Aandeel transacties (%)
Eigen onderzoek	15%	85%
Waarvan op basis van informatieverzoeken buitenlandse FIU	9%	91%
FIU-verzoek	21%	79%
Match Opsporing, Vervolg en Executie	13%	87%
Totaal	14%	86%

1.5 Caribisch Nederland

In tabel 3 ziet u dat het aantal ongebruikelijke transacties in Caribisch Nederland dit jaar uitkwam op 8.596 vanuit 25 verschillende dienstverleners, zoals de meldingsplichtige instellingen in Caribisch Nederland heten. Dit is een stijging van bijna 8%. Deze wordt veroorzaakt doordat de banken meer melden. Deze stijging is in lijn met de trend van de afgelopen jaren.

In tabel 4 ziet u het aantal dossiers dat in 2024 is opgesteld naar aanleiding van analyses met betrekking tot Caribisch Nederland en het aantal VT's. Het aantal dossiers is min of meer gelijk gebleven (van 60 naar 61), maar het aantal verdachte transacties in deze dossiers is sterk gedaald. Van 728 naar 249. De reden is dat in 2024 meerdere dossiers gebaseerd waren op een gering aantal transacties maar wel resulteerden in complexere, relatief langdurige analyses. De waarde van een dossier met een beperkt aantal transacties kan dan ook net zo groot zijn als of zelfs groter zijn dan de waarde van een dossier met veel transacties.

Tabel 3: Aantal melders en meldingen per meldergroep op Caribisch Nederland

Meldergroep	Aantal melders	Aantal transacties
Bank	5	8.364
Belastingadviseur	1	12
Douane	1	71
Handelaar in zaken van grote waarde en bouwmaterialen	3	39
Levensverzekeraar	1	1
Notaris	3	10
Speelcasino	2	99
Totaal	16	8.596

Tabel 4: Aantal VT's en dossiers Caribisch Nederland

Doormeldreden	Aantal transacties	Aandeel (%)	Aantal dossiers	Aandeel (%)
Eigen onderzoek	111	45%	12	20%
FIU-verzoek	25	10%	6	10%
Match Opsporing, Vervolgging en Executie	113	45%	43	70%
Totaal	249		61	

⁵ Zoals bekend analyseert de FIU-Nederland alle OT's om te bepalen of er voldoende grond is om deze verdacht te verklaren. Aangezien OT's volgens de Wwft vijf jaar bewaard moeten worden hoeft een VT uit 2023 niet per definitie ook een OT uit 2023 te zijn. Dit kan ook een OT uit eerdere jaren zijn.

Hoofdstuk 2

De inzichten

In dit hoofdstuk bespreken we een aantal inzichten die uit onze analyses naar voren kwamen.

2.1 Misbruik rechtspersonen

In 2023 schreven we over katvangers⁶ die gebruikt worden om bedrijven op te richten of die via aandelentransacties bedrijven overnemen. In 2024 komt dit fenomeen veelvuldig terug in onze analyses, een zorgwekkende ontwikkeling. Er zijn namelijk sterke indicaties dat het opzetten van (schijn)bedrijven georganiseerd gebeurt met behulp van professionele dienstverleners. Criminele professionele dienstverleners - en in sommige gevallen ook naïeve professionele dienstverleners - die hun kennis en kunde inzetten om criminelen te helpen navigeren door het financiële stelsel. Van de oprichting en inschrijving van een (schijn)bedrijf met katvangers als de papieren eigenaren, het voorbereiden en begeleiden bij de notaris of bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel tot aan het gezamenlijk openen van zakelijke rekeningen of het passeren van vastgoed.

Het misbruiken van rechtspersonen is niet iets dat in één of twee analyses terugkomt. Het is een ontwikkeling die zich op steeds grotere schaal lijkt uit te breiden. En die ook meerdere facetten kent. Van het misbruiken van

rechtspersonen om wit te wassen tot het gebruik van rechtspersonen om het criminele proces te faciliteren. Denk hierbij aan het rechtvaardigen van het inkopen van bepaalde grondstoffen. Het is een signaal dat Europol in 2021 in hun Serious Organised Crime Threat Assessment al benoemde. Volgens dit rapport maakt 80% van de onderzochte criminele netwerken gebruik van "legale" bedrijfsstructuren.⁷

Uit onze analyses blijkt dat dit een systemische kwetsbaarheid in ons financiële stelsel is. In ons vorige jaaroverzicht beschreven wij een fenomeen dat wij het Cash Compensatie Model noemen.⁸ Een witwasmethode waarbij via onderaanbesteding crimineel contant geld wordt geruild tegen een girale geldstroom met soms een legale oorsprong. In 2024 borduurden we voort op onze inzichten rondom deze methode. Er volgden ook veroordelingen in eerste aanleg.⁹ En bij elke nieuwe analyse bleek hoe georganiseerd, grootschalig en systemisch het misbruik van rechtspersonen plaatsvindt. Van het versluieren van transacties om wit te wassen tot het versluieren van transacties voor terrorismefinanciering. En van het inkopen van grondstoffen voor criminele doeleinden tot het plegen van fiscale fraude, aankoopfraude en zorgfraude.

In al deze analyses komt ook terug hoe snel en makkelijk rechtspersonen worden opgericht om bijvoorbeeld rekeningen te openen of valse facturen te versturen. Of om een versluierend geheel aan bedrijven op te richten, waardoor zeer lastig te ontrafelen is waar bepaalde geldstromen naartoe vloeien. In 2025 gaan we als FIU-Nederland ons inzicht in dit onderwerp vergroten. En samen met partners beoordelen hoe we als keten kunnen ingrijpen. Want hoewel we steeds meer zicht krijgen op dit fenomeen, blijkt ook dat het lastig te tackelen is door alleen het strafrecht. Het vereist een aanvullende strategie aangezien deze netwerken te diepgeworteld zijn in onze maatschappij.

2.2 Derdenbetalingen

Bij derdenbetalingen levert een leverancier goederen of diensten aan een afnemer, en doet een derde partij de betaling. Er kunnen gegronde redenen zijn waarom betalingen via een dergelijke constructie worden uitgevoerd. Denk aan een afnemer gevestigd in een land zonder goed werkend bancaire systeem die toch de goederen wil betalen. Inmiddels is echter duidelijk dat dit soort betalingen aanzienlijke risico's met zich meebrengen. De daadwerkelijke afnemer en/of de herkomst van de gelden zijn namelijk niet transparant. In april 2023 publiceerden onderzoeksjournalisten van Argos en Platform Investico al over de risico's van derdenbetalingen.¹⁰ Ook uit analyses bleek dat kwaadwillenden deze methode gebruiken om op grote schaal wit te wassen, om sancties te omzeilen en in sommige gevallen ook om terrorisme te financieren. Daarnaast bleek dat er sterke linken zijn met crimineel ondergronds bankieren.¹¹ Soms zijn de betalende en leverende rechtspersonen zich volledig bewust van de risico's of maken ze er bewust gebruik van. We hebben echter ook indicaties dat dit niet altijd het geval is, wat het een nog groter risico maakt.

Gezien de aard en omvang van deze risico's is er in 2024 onder andere een kennissessie met accountants over derdenbetalingen georganiseerd. Uit deze sessie kwamen onder meer kenmerken naar voren die kunnen duiden op derdenbetalingen, zoals branchevreemde transacties en ronde bedragen.¹²

⁶ Katvangers zijn op papier de eigenaren van bijvoorbeeld bankrekeningen of bedrijven om zo de ware eigenaren buiten het zicht te houden.

⁷ <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2021>

⁸ https://www.fiu-nederland.nl/knowledge_base/cash-compensatie-model/

⁹ <https://www.ad.nl/binnenland/broer-en-zus-leefden-in-luxe-met-spoekbedrijf-miljoenen-verdwenen-in-school-villa-en-dure-autos~aef2477/>

¹⁰ <https://www.platform-investico.nl/onderzoeken/meer-dan-honderd-nederlandse-bedrijven-verstrikt-in-witwaszaak>

¹¹ <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2024/07/24/groothandel-in-parfums-en-cosmetica-schikt-met-om-voor-199.000-euro-vanwege-witwassen>

¹² Meer informatie: https://www.fiu-nederland.nl/knowledge_base/derdenbetalingen/

In de Fintell Alliance analyseren de FIU-Nederland en de deelnemende banken veelvuldig criminele netwerken. In deze netwerken was er vaak sprake van grootschalige btw- en zorgfraudes, witwassen van contant crimineel geld via o.a. het Cash Compensatie Model en andere criminele activiteiten.

In één van deze analyses brachten we een netwerk in kaart dat zich vermoedelijk bezighoudt met witwassen en fraudes op grote schaal. Dit doen de criminelen door een structuur van tientallen rechtspersonen met katvangers op te zetten. Diverse professionele witwassers beheren de rekeningen van deze rechtspersonen. Deze rekeningen ontvangen geld van meer dan 150 bedrijven. Deze bedrijven zijn actief in arbeidsintensieve sectoren zoals transport, zorg en bouw en infra. De FIU-Nederland vermoedt dat hier sprake is van cash compensatie, waarbij jaarlijks miljoenen euro's aan contant geld wit worden gewassen. Crimineel contant geld wordt hier door de professionele witwassers verkocht aan de vele bedrijven die in ruil hiervoor valse facturen betalen. Er zijn indicaties dat het ontvangen contante geld wordt gebruikt om personeel geheel of gedeeltelijk zwart uit te betalen, wat een fiscaal voordeel oplevert.

Van het geld dat op de rekeningen binnenkomt die de witwassers beheren, wordt geen personeel betaald. Het geld wordt met name gebruikt om vele (luxe) voertuigen aan te schaffen. Vaak gebeurt dit via constructies waarbij er sprake lijkt te zijn van fiscale fraude. Ook wordt er voor veel geld goud aangekocht en ziet de FIU-Nederland aankopen van goederen in het buitenland die niets te maken lijken te hebben met de bedrijfsvoering en de branches hier in Nederland. Dit kan duiden op derdenbetalingen.

Deze analyse illustreert ook hoe adaptief professionele witwassers zijn. Als een btw-nummer wordt ingetrokken, wordt die rechtspersoon snel en makkelijk vervangen door een nieuwe rechtspersoon. Sluit de bank een rekening, dan is er binnen afzienbare tijd een nieuwe beschikbaar. Daarnaast valt het in deze en andere analyses op hoe vaak er ook sprake is van (omvangrijke) fiscale fraude in dit soort netwerken.

Deze analyse is overgedragen aan een opsporingsdienst. Daarnaast gebruiken we de opgedane inzichten voor een preventieve aanpak via barrières bij bijvoorbeeld banken. Zo proberen we de criminele systematiek te frustreren en daarmee het financiële stelsel schoon te houden.

2.3 Vastgoed

Vastgoed wordt in uiteenlopende onderzoeken en rapportages genoemd als één van de grote witwasrisico's in Nederland. Zoals in het National Risk Assessment Witwassen¹³, het Financial Action Task Force-rapport over Nederland¹⁴, het National Risk Assessment Witwassen en Terrorismefinanciering BES¹⁵ én het Supranationaal Risk Assessment, dat Europa-breed kijkt.¹⁶

2.3.1 Vastgoed en witwassen

Tactische analyses van de FIU-Nederland onderschrijven het beeld uit deze risicobeoordelingen. Zowel vanuit het oogpunt van witwassen als van het faciliteren van criminaliteit. Ter illustratie: in één van de dossiers waarin vastgoed een belangrijke rol speelde kregen we zicht op de vastgoedportefeuille van een crimineel. Die probeerde via de aankoop van panden geld wit te wassen. Contante stortingen van illegaal verdiend geld werden via een versluieringstraject met rechtspersonen uiteindelijk gebruikt om vastgoed aan te kopen en daarmee een legaal inkomen aan huurgelden op te bouwen. Deze werkwijze legden we bloot dankzij meldingen vanuit meerdere poortwachters zoals notarissen, betaaldienstverleners en banken. Een sterk voorbeeld van de kracht van de afzonderlijke meldingen van verschillende groepen poortwachters en de onlosmakelijke verbondenheid hiertussen.

2.3.2 Vastgoed en buitenlandse rechtspersonen

In bovenstaande casus speelde ook een internationale rechtspersoon een rol. Dat is iets wat vaker terugkomt in zowel onze analyses als in rechterlijke uitspraken. Zo vaak zelfs, dat in het voorjaar van 2024 door de FIU-Nederland en het Anti Money Laundering Centre (AMLC) nieuwe witwastypologieën zijn vastgesteld op het onderwerp 'buitenlandse rechtspersonen en witwassen'. Deze typologieën zijn te vinden op de [website van de FIU-Nederland](#).

2.3.3 Vastgoed en het criminele proces

In andere analyses komt naar voren dat vastgoed ook wordt gebruikt om het criminele proces te faciliteren. De aangekochte panden worden dan bijvoorbeeld gebruikt voor het huisvesten van een hennepplantage of het faciliteren van illegaal gokken. Of de panden dienen als een plek voor illegale prostitutie waarbij er regelmatig ook sprake is van seksuele uitbuiting. Dat dit een fors probleem is, bleek ook al uit het eerder verschenen rapport 'Criminele gebouwen' van het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum (WODC) uit 2019.¹⁷ Dit rapport stelt dat destijds ongeveer vijftigduizend panden in Nederland gebruikt worden voor ondermijnende criminele activiteiten. Het WODC schat dat ongeveer 80% van deze panden woningen zijn. Dit betekent dat destijds maar liefst veertigduizend woningen in Nederland uit het legale stelsel zijn ontnomen en niet beschikbaar zijn voor woningzoekenden.

¹³ <https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3352>

¹⁴ <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Mutualevaluations/Mer-netherlands-2022.html>

¹⁵ <https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3087>

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=COM:2022:554:FIN>

¹⁷ <https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3027>

2.4 Fraude

Ook in 2024 is fraude weer één van de criminaliteitsvormen die het vaakst naar voren komt uit onze analyses. Het kan daarbij gaan om zowel horizontale als verticale fraude. Bij horizontale fraude maken particulieren en/of rechtspersonen elkaar tot slachtoffer. Bij verticale fraude is de overheid het slachtoffer.

2.4.1 Verticale fraude

Een voorbeeld van verticale fraude is het frauderen met toeslagen. Dit betreft het aanvragen van toeslagen waar men geen of slechts gedeeltelijk recht op heeft. Indien dit in georganiseerd verband gebeurt kunnen fraudebedragen oplopen tot miljoenen euro's per geval.¹⁸ Uit onze analyses blijkt dat het regelmatig om dit soort georganiseerde vormen gaat waarbij meerdere soorten toeslagen illegaal worden aangevraagd. In die gevallen lijkt het een crimineel verdienmodel te zijn. Het is daarmee een nadrukkelijk risico voor de integriteit van het financiële stelsel.

2.4.2 Zorgfraude

Zorgfraude is helaas een jaarlijks terugkerend onderwerp dat zich steeds verder lijkt te ontwikkelen. In 2024 was er in onze analyses sprake van toenemende complexiteit en verwevenheid met zware criminaliteit. Een voorbeeld is het georganiseerde misbruik dat plaatsvond met twee specifieke zorgregelingen via grote aantallen rechtspersonen. De FIU-Nederland heeft in december 2024 een FIU-Alert naar een aantal meldegroepen gestuurd om hen te wijzen op de risico's van deze regelingen.

Ook zagen we verwevenheid tussen zorgfraude en het Cash Compensatie Model. Zo bleek uit een analyse, gericht op malafide uitzendbureaus in de zorg, dat grote hoeveelheden zorggelden terecht kwamen bij buitenlandse rechtspersonen die in verband worden gebracht met witwassen. Er werd wel (gedeeltelijk) zorg verleend. Maar er waren sterke indicaties dat dit zorgpersoneel contant

zwart uitbetaald werd. Dit heeft uiteraard veel gevolgen. Omdat er hier geen loonheffingen plaatsvinden staan legale bedrijven qua kosten direct op achterstand ten opzichte van hun criminele concurrenten. Ook zijn er indicaties dat niet alle opleidingen op orde zijn wat mogelijk gevolgen heeft voor de kwaliteit van de zorg die wel geleverd wordt. Daarnaast is de zorg in dit netwerk niet alleen een slachtoffer van fraude, maar wordt ze ook misbruikt om crimineel geld wit te wassen en te verplaatsen naar het buitenland.

2.4.3 Fiscale fraudes

In de zojuist beschreven analyse kwam naar voren hoe het zwart uitbetalen van personeel binnen het Cash Compensatie Model leidt tot oneerlijke concurrentie en fiscale fraude in de vorm van onder andere het niet betalen van inkomstenbelasting. De FIU-Nederland zag in 2024 individuele rechtspersonen die hun “cash compensatie-diensten” aanbieden aan honderden “legitieme” ondernemingen in de bovenwereld. Dit lijkt dus op grote schaal plaats te vinden.

Helaas blijft het niet bij deze vorm van fiscale fraude. Analyses brachten in 2024 ook geregeld grootschalige btw-(carousel)fraudes in Nederland en andere Europese lidstaten aan het licht. Binnen het project ‘Grensoverschrijdende btw-fraude’ van het Financieel Expertise Centrum waaraan de FIU-Nederland deelnam, was hier specifiek aandacht voor.

Gezien het hoge aantal en de omvang van dit soort fiscale-fraudestructuren, maakt de FIU-Nederland zich zorgen over het ondermijnende aspect. Zo kan een legitieme onderneming die wel aan haar fiscale verplichtingen voldoet niet concurreren met een ondernemer die ten onrechte btw terugvraagt, personeel zwart uitbetaalt en winst onbelast privé te besteden heeft.

2.4.4 Horizontale fraude

Helaas kwamen er in 2024 ook weer analyses voorbij waarin er sprake was van fraude tussen burgers onderling. Zoals bijvoorbeeld investeringsfraude of datingfraude. Vormen van fraude met een enorme impact op de slachtoffers. We proberen hier als keten meer zicht op te krijgen. Zo heeft DNB in 2024 een aantal instellingen er nadrukkelijk op gewezen dat fraude een gronddelict van witwassen is - en daarmee onder de meldingsplicht van de Wwft valt. Zoals beschreven in het eerste hoofdstuk, behandelden niet alle instellingen fraude al op deze manier. De aanwijzing van DNB zorgt daarmee voor een toename in het aantal meldingen met betrekking tot fraude. Dit is mede de reden dat de FIU-Nederland in december 2024 een FIU-Instructie specifiek naar de banken verstuurde. Daarin beschreven we een uniforme werkwijze voor het melden van bepaalde vormen van fraude zodat onze analyses op dit onderwerp efficiënter uitgevoerd kunnen worden.

Een ander voorbeeld van horizontale fraude is hypotheekfraude. Een vorm die we het afgelopen jaar tegenkwamen is het frauderen met inkomensgegevens. Particulieren hebben in deze gevallen veel hogere hypotheeken dan hun inkomen zou toestaan. Dit is mogelijk doordat het salaris dat zij opgeven bij de hypotheekverstrekker aanzienlijk hoger is dan het salaris dat bekend is bij de Belastingdienst.

Wat ons dan opvalt in veel van de analyses, is dat op de rekening van een rechtspersoon vaak contant geld wordt gestort. Dat geld komt vervolgens direct of indirect terecht op de rekening van de particulier, die daarmee de hypotheek betaalt. De hypotheekverstrekker ervaart in die zin dan ook geen rechtstreekse schade. Het is desondanks een zeer ondermijnende vorm van fraude. Fraude die het mogelijk maakt om met crimineel geld woningen van de krappe huizenmarkt te halen en een ogenschijnlijk legaal vermogen op te bouwen in vastgoed.

¹⁸ <https://www.ad.nl/dordrecht/man-zou-illegaal-miljoenen-euros-kinderopvangtoeslag-binnen-hengelen-voor-bulgaren-ik-wilde-hen-helpen-a631f629/>

2.5 Corruptie

Corruptie is een verzamelterm die niet als zodanig in het Wetboek van Strafrecht staat. Omkoping wel. Vaak gaan er meerdere gedragingen gepaard met omkoping. Denk hierbij aan:

- valsheid in geschrifte
- lekken en/of vervalsen van informatie of documentatie
- aannemen van giften zoals steekpenningen, kick-backs of faciliterende betalingen

In 2024 zijn vanuit onze analyses meerdere vormen van ambtelijke en niet-ambtelijke corruptie naar voren gekomen. Het ging daarbij om zowel actieve als passieve omkoping. Actieve omkoping heeft betrekking op de omkopende partij, passieve omkoping op de omgekochte partij. Daarbij is het niet per definitie zo dat het initiatief voor de omkoping altijd ligt bij de actieve partij. De passieve partij kan ook de initiatiefnemer zijn.

In onze analyses zagen we onder andere indicaties van actieve omkoping door Nederlandse multinationals in het buitenland, in verschillende sectoren. Een voorbeeld hiervan is een Nederlands bedrijf dat inkoopt bij een Europese leverancier. De producten van deze leverancier zijn schaars. Het Nederlandse bedrijf betaalt facturen van een fors bedrag aan een derde partij, zonder dat duidelijk is welke tegenprestatie daartegenover staat. Uit onze analyses bleek dat de begunstigde van de onbekende derde partij een familierelatie heeft met een hooggeplaatste persoon binnen de leverancier. Hierbij gaat het mogelijk om het indirect betalen van steekpenningen. In deze analyse speelde informatie van een andere FIU een belangrijke rol. Dergelijke dossiers worden overgedragen aan het Anti-Corruptie Centrum van de FIOD.

Ook voltooiden we analyses op indicaties van corrupte medewerkers van

verschillende overheidsdiensten. Zo kwam uit één analyse een beeld naar voren van een overheidsmedewerker die mogelijk misbruik maakte van zijn functie door giften (in de vorm van geld) te accepteren van een private partij, in ruil voor het verstrekken van contracten. Dossiers die betrekking hebben op ambtelijke corruptie, dragen wij over aan de Rijksrecherche.

2.6 Uitbuiting

Er zijn verschillende vormen van uitbuiting. Hieronder lichten we enkele vormen toe die gedurende het jaar naar voren kwamen vanuit onze analyses.

2.6.1 Arbeidsuitbuiting

Arbeidsuitbuiting betreft ernstige misstanden in arbeidsomstandigheden of in de relatie tussen werkgever en werknemer. In november 2024 deelden we een FIU-Kennis Update over dit onderwerp met meldingsplichtige instellingen. Met een FIU-Kennis Update brengen we trends en fenomenen onder de aandacht die voortkomen uit onze analyses of vanuit operationele samenwerkingsverbanden. De kennisupdates bieden meldingsplichtige instellingen achtergrond bij een bepaald fenomeen om hen zo te ondersteunen bij hun poortwachtersrol.

2.6.2 Seksuele uitbuiting

Een andere vorm is seksuele uitbuiting. Het gaat dan om oneerlijke en/of onveilige omstandigheden voor de sekswerker. Soms gaat dit gepaard met misleiding, fysiek geweld, mensenhandel, fraude, bedreiging en/of andere misdrijven om iemand te dwingen tot het verrichten van seksuele handelingen. Het doel van de dader is om er zelf financieel beter van te worden. Deze vorm van uitbuiting laat dan ook financiële sporen na, die mogelijk te herkennen zijn door financiële instellingen.

Om de bewustwording en kennis over dit onderwerp te vergroten, is een FIU-Alert gedeeld met meldingsplichtige instellingen. Deze bevatte concrete red flags die kunnen duiden op seksuele uitbuiting. De meldingsplichtige instellingen gebruiken deze kennis vervolgens om hier alert op zijn in hun transactiemonitoring. Ook zijn er kennissessies georganiseerd met verschillende meldingsplichtige instellingen over dit onderwerp.

In 2024 zijn er daarnaast ook mooie resultaten geboekt rondom de bestrijding van seksuele uitbuiting via een zogenoemd Field Lab. Dit is een projectvorm waarbij een specifiek, complex veiligheidsprobleem met integrale, strategische en effectieve samenwerking wordt aangepakt. De FIU-Nederland werkte in dit Field Lab samen met de gemeente Amsterdam, de Koninklijke Marechaussee, politie Amsterdam en het Openbaar Ministerie.

De focus lag op het aanpakken van zogenoemde facilitators. Deze facilitators maken misbruik van kwetsbare, onvergunde buitenlandse sekswerkers door hen te dwingen zeer hoge percentages van hun inkomsten af te staan. En door absurd hoge bedragen in rekening te brengen voor advertentie-, reis-, woon- en/of bemiddelingskosten. De facilitators opereren in een schimmig gebied tussen mensenhandel, mensensmokkel en overtredingen van algemeen plaatselijke verordeningen. Daarnaast betalen ze bijna nooit belasting, ontvangen ze vaak onterecht uitkeringen en onttrekken ze woningen uit de huizenmarkt waar het sekswerk plaatsvindt. Een ondermijnend probleem met zeer vergaande gevolgen voor de slachtoffers.

Door de kennis en kunde van de verschillende partners in het Field Lab samen te brengen, zijn in 2024 meerdere facilitators via de strafrechtelijke, bestuurlijke en fiscale weg aangepakt. Zo worden personen vervolgd voor mensensmokkel en mensenhandel, zijn uitkeringen teruggevorderd, huurcontracten opgezegd, boetes uitgedeeld en legde de gemeente Amsterdam aan meerdere personen een last onder dwangsom op.¹⁹

2.6.3 Kinderporno

Ook kinderporno is een vorm van uitbuiting. Kinderporno is niet alleen een lustgedreven misdrijf. Het is voor sommige daders een fors verdienmodel. Dit betekent dat financiële inlichtingen van grote waarde kunnen zijn in het detecteren en bestrijden van kinderporno. In 2024 was dit dan ook een onderwerp dat de FIU-Nederland actief onderzocht. Onze dossiers droegen onder andere bij aan de selectie van 150 personen in Nederland met wie een waarschuwingsgesprek is gevoerd in het kader van vroeg ingrijpen.²⁰ Daarnaast nemen we deel aan een project van de Financial Action Task Force (FATF) gericht op sextortion²¹ en live streaming, om zo de gedeelde kennis en kunde op dit onderwerp te vergroten.

¹⁹ <https://www.parool.nl/nederland/man-aangehouden-op-schiphol-op-verdenking-van-mensenhandel-en-seksuele-uitbuiting~bde4848/>

²⁰ <https://www.politie.nl/nieuws/2024/november/20/politie-deelt-150-waarschuwingen-uit-tijdens-landelijke-actieweek-bezit-kinderporno.html>

²¹ Sextortion is een vorm van afpersing waarbij de dader expliciet materiaal (zoals naaktfoto's van het slachtoffer) inzet om iemand af te persen.

2.7 Sanctieontwijking

Bij sanctieontwijking gaat het om transacties die te relateren zijn aan entiteiten die op de Nationale Sanctielijst Terrorisme of de EU-sanctielijsten staan. Dit is bij uitstek een onderwerp waarin de FIU-Nederland internationaal samenwerkt, op meerdere niveaus. Op kennisniveau resulteerde dit onder meer in een FIU-Kennis Update over de illegale aankoop van dual-use goederen.²² En ook op operationeel niveau werkten we stevig samen. Dit leidde bijvoorbeeld tot plaatsing van nieuwe entiteiten op een sanctielijst.

De FIU-Nederland ontving in 2024 uiteenlopende meldingen over het mogelijk ontwijken van sancties. In totaal waren er 226 dossiers en 6.437 VT's met een sanctiecomponent. In deze dossiers ging het bijvoorbeeld om transacties waarbij de begunstigde(n) op een sanctielijst stond(en). Of om goederen die niet geëxporteerd mogen worden. Zo waren er analyses gericht op donaties aan militaire fundraisers en op het vermoedelijk exporteren van gesanctioneerde goederen via een omweg. In deze analyses zagen we regelmatig afwijkende geld- en/of goederenstromen via landen rondom het land waarop sancties van toepassing zijn.

Een andere methode die we tegenkwamen, betrof derdenbetalingen (zie ook paragraaf 2.1.2). In het jaaroverzicht 2023 gingen wij in op één dossier dat een kwart van de VT's van dat jaar betrof. Dit dossier gaf inzage in bedrijven die een (informele) rol als financiële intermediair op zich lijken te nemen. Dit systeem maakt zo o.a. grootschalige sanctieontwijking en witwassen mogelijk. Ook in 2024 zijn hier analyses op gedaan. Dit ging om zeer grote bedragen. Daarnaast identificeerde de FIU-Nederland in 2024 een tweede, soortgelijk systeem. In dit netwerk handelden frontbedrijven transacties af voor gesanctioneerde entiteiten.

²² https://www.fiu-nederland.nl/knowledge_base/fiu-kennis-update-illegale-aankoop-van-dual-use-goederen/

²³ <https://fd.nl/samenleving/1522875/crimineel-netwerk-kocht-honderden-woningen-via-listige-hypotheekfraude>

2.8 Geografische samenwerking

In 2024 investeerde de FIU-Nederland stevig in regionale samenwerkingen met publieke partners. Regionale samenwerking resulteert in gerichte, lokaal waardevolle analyses en daarmee in efficiënte interventies. De regio's kunnen betrekking hebben op een wat groter gebied of op een specifieke stad. Zo zijn er specifiek voor de regio Rotterdam in 2024 428 dossiers gedeeld met lokale publieke partners. Dit leidde tot mooie resultaten. Zo is er onder andere een drugslab geïdentificeerd in een zeer dichtbevolkt gebied, waar naast drugs ook vuurwapens, contant geld en luxegoederen in beslag zijn genomen. In de regio Amsterdam ging het om 111 dossiers. Deze dossiers leverden onder andere een bijdrage aan een onderzoek naar een grootschalig netwerk dat zich bezighoudt met hypotheekfraude. Dit netwerk is vermoedelijk verantwoordelijk voor de criminele aankoop van honderden woningen in de hoofdstad.²³

2.9 Terrorismefinanciering

De terrorismedreiging bleef in 2024 onveranderd hoog. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) handhaafde dreigningsniveau 4.²⁴ Dit betekent dat er een reële kans is dat er een aanslag in Nederland zal plaatsvinden. Deze dreiging komt vanuit meerdere hoeken. Zo is de dreiging vanuit het jihadisme nog steeds substantieel. Daarnaast bestaat er een reële kans dat personen uit het rechts-terroristische milieu overgaan tot geweld. Tot slot vormen geweldsbereide anti-institutioneel-extremisten een potentiële dreiging. De FIU-Nederland voerde in 2024 analyses uit op dit hele spectrum.

De Egmont Group²⁵ richtte zich binnen het Counter Terrorist Financing Project onder andere specifiek op zogenoemde lone actors.²⁶ De bevindingen vanuit dit project zijn destijds overgenomen in de werkprocessen van de FIU-Nederland om zo voorbereidingshandelingen tijdig te onderkennen. Denk hierbij aan de financiering of aankoop van de benodigde middelen voor een aanslag. Eén van de hoofdaanbevelingen was bijvoorbeeld om de aankoop van vuurwapens beter in beeld te krijgen. In 2024 werden dertien dossiers opgesteld waarbij er sprake was van een combinatie van aan vuurwapen gerelateerde zaken en terrorismefinanciering. Opvallend daarbij was het hoge percentage van personen die behoorden tot of in contact stonden met extreemrechtse groeperingen.

In maart 2024 werd het National Risk Assessment Terrorismefinanciering (NRA-TF) 2023 gepubliceerd. Hierin worden de twaalf grootste terrorismefinancieringsrisico's voor Nederland van dit moment benoemd.²⁷ Volgens het NRA-TF ligt het grootste risico bij "onvergunde betaaldienstverleners en hawala-bankieren", ook wel ondergronds bankieren genoemd. Hoewel deze dienstverlening per definitie voor een deel buiten het Wwft-domein plaatsvindt, wil dat niet zeggen dat er geen gebruik wordt gemaakt van

gereguleerde financiële dienstverleners. Het is daarmee mogelijk om financiële inlichtingen op deze onderwerpen aan te leveren aan de opsporingspartners. Deze inlichtingen hadden bijvoorbeeld betrekking op complexe internationale witwasconstructies²⁸ of op transacties gekoppeld aan drugscriminaliteit.²⁹

In 2024 zijn zeventien dossiers met indicaties van ondergronds bankieren en terrorismefinanciering gedeeld met opsporingsinstanties. Uit meerdere analyses bleek dat "cash compensatie-structuren" en ondergronds bankieren gebruikt werden om terroristische groeperingen van o.a. wapens en/of geld te voorzien. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat (transport)ondernemingen gebruikt worden voor terrorismefinancieringsdoeleinden. Hierbij kan ingezameld contant geld aangewend worden om personeel zwart uit te betalen. Het girale geld dat verdiend wordt met de diensten die wel verricht worden, wordt aangewend om zogeheten derdenbetalingen te doen voor ondernemingen in het Midden-Oosten. Daar kan via hawala-bankiers betaald worden aan lokaal actieve terroristische groeperingen.

Een ander risico uit het NRA-TF betreft "middelen verkregen via andere vormen van criminaliteit". In 2024 zagen we in analyses relaties tussen georganiseerde misdaad en personen of rechtspersonen die te relateren zijn aan terroristische organisaties. Ook zagen we ontwikkelingen die aansluiten bij de bevindingen vanuit een EU-project op terrorismefinanciering. Daarin wordt dit omschreven als Crime Enabled Terrorism Financing (CETF).³⁰ Hier gaat het niet om een transactionele relatie tussen een organisatie gericht op georganiseerde misdaad en een terroristische organisatie, maar om terrorisme-financierende criminaliteit.

Internationaal is daarnaast de strijd tegen de financiering van Hamas binnen de Counter Terrorism Financing Taskforce Israël (CTFTI)³¹ voortgezet. Dit leidde tot meerdere dossiers die zowel nationaal als internationaal zijn gedeeld met relevante opsporingspartners.

In tabel 5 ziet u het aantal dossiers dat in 2024 is opgeleverd op basis van analyses vanuit het risico op terrorismefinanciering. Zulke analyses kennen drie uitkomsten die in dossiers met VT's resulteren. Na analyse kan blijken dat er toch geen indicatie is van terrorisme of terrorismefinanciering, maar wel van een andere criminaliteitsvorm. Het kan een combinatie van beide zijn. Of een analyse kan resulteren in alleen indicaties van terrorisme(financiering). Tabel 5 laat zien dat het aantal dossiers met indicaties van terrorisme(financiering) al dan niet in combinatie met andere criminaliteitsvormen, in 2024 uitkomt op 247. Dit is een stijging van 35% ten opzichte van 2023. Dossiers met een mogelijke jihadistische achtergrond zijn nog steeds sterk vertegenwoordigd. Een deel van deze dossiers betreft oudere/mindere recente ongebruikelijke transacties die alsnog verdacht werden verklaard door recent opgestarte opsporingsonderzoeken in Nederland of in het buitenland. Daarnaast werden ook met recente transacties onderzoeken ondersteund naar actuele en concrete terroristische dreigingen in binnen- en buitenland.

Dit soort inzichten in terrorismefinanciering voortkomend uit onze analyses worden op verschillende manieren gebruikt. We delen ze met specialistische opsporingsteams in binnen- en buitenland. Daarnaast draagt de FIU-Nederland met financiële inlichtingen bij aan kennisontwikkeling in internationale samenwerkingsverbanden. Hierdoor krijgen we wereldwijd meer inzicht. En tot slot geven we vanuit onze inzichten advies op beleidsniveau.

Tabel 5: Dossiers gestart op aanwijzing van terrorisme/terrorismefinanciering in 2024

	Aantal dossiers	Aandeel dossiers (%)	Aantal transacties	Aandeel transacties (%)
T/TF ¹	173	56%	695	27%
T/TF+anders ²	74	24%	1.122	44%
Ander ³	62	20%	737	29%
Totaal	309		2.554	

¹ Dit zijn dossiers met een indicatie van terrorisme(financiering) en waar, na analyse van de FIU-Nederland, bleek dat deze daar inderdaad mogelijk aan gerelateerd zijn.

² Dit zijn dossiers met een indicatie van terrorisme(financiering) maar waar, na analyse van de FIU-Nederland, ook een link met een ander mogelijk delict aan het licht kwam.

³ Dit zijn dossiers met een indicatie van terrorisme(financiering) maar waar, na analyse van de FIU-Nederland, alleen een link met een ander mogelijk delict aan het licht kwam.

²⁴ <https://www.nctv.nl/onderwerpen/dtn/documenten/publicaties/2024/12/17/infographic-dreigingsbeeld-terrorisme-nederland-december-2024>

²⁵ <https://egmontgroup.org/about/organization-and-structure/>

²⁶ <https://egmontgroup.org/wp-content/uploads/2021/09/20190712-IEWG-Lone-Actors-and-Small-Cells-Public-Summary.pdf>

²⁷ <https://repository.wodc.nl/bitstream/handle/20.500.12832/3353/Infographic-NRA-terrorismedfinanciering.pdf>

²⁸ <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2024/11/19/om-eist-celstraffen-van-4-en-7-jaar-tegen-broers-voor-witwassen-miljoenen-euros-via-ondergronds-bankieren>

²⁹ <https://www.fiod.nl/man-verdacht-van-illegaal-bankieren-en-overtreding-opiumwet/>

³⁰ https://rusieurope.eu/ova_doc/missing-connections-crime-enabled-terrorism-financing-in-europe/

³¹ <https://www.fiu-nederland.nl/wp-content/uploads/2023/11/CTFTI-Public-Statement.pdf>

Hoofdstuk 3

Relevante ontwikkelingen en projecten in 2024

De FIU-Nederland werkt zowel nationaal als internationaal samen met publieke en private partners. Ons gezamenlijke doel is het bestrijden en voorkomen van witwassen, delicten die daaraan voorafgaan, en terrorismefinanciering om zo de integriteit van het financiële stelsel te waarborgen. In 2024 waren hierin de nodige ontwikkelingen.

3.1 Internationale samenwerking

De FIU-Nederland droeg gedurende het jaar actief bij aan de Egmont Group. Dit samenwerkingsverband bestaat uit 177 FIU's en organiseerde in juni 2024 de dertigste jaarlijkse plenaire vergadering in Parijs. Dit evenement bracht vierhonderd FIU-afgevaardigden en partnerorganisaties samen. Het doel: de mondiale samenwerking versterken bij het voorkomen en bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering. Tijdens deze plenaire vergadering is onder meer FIU-Suriname formeel toegetreden tot de Egmont Group, mede met hulp van de FIU-Nederland. Ook ontving het hoofd van de FIU-Nederland een speciale blijk van waardering voor haar bijzondere en jarenlange inzet voor de Egmont Group.

Daarnaast werkten we als FIU ook operationeel veel samen. Vooral binnen Europa. Zo analyseerden we samen met de Italiaanse en Spaanse FIU ongebruikelijke transacties, die te relateren zijn aan een betaaldienstverlener met ondernemingen in diverse Europese landen. Hieruit kwamen sterke indicaties naar voren dat deze betaaldienstverlener onderdeel is van een netwerk waarin gelden worden witgewassen die afkomstig zijn uit fiscale fraude en misbruik van publieke gelden. Er is in de periode tussen 2021 en 2024 ongeveer honderd miljoen euro door dit netwerk verplaatst. Het lijkt erop dat deze betaaldienstverlener misbruik maakte van verschillende vergunningen in diverse landen, waardoor het toezicht versnipperd was. Daardoor kon deze partij profiteren van het gebrek aan totaalzicht bij één toezichthouder. Toezichthoudende instanties zijn hierover ingelicht.

3.2 Nationale samenwerking

Ook nationaal zocht de FIU-Nederland nadrukkelijk de samenwerking op met zowel publieke als private partners.

3.2.1 Project ketenversterking

In 2024 hebben we onze inzet binnen het project ketenversterking voortgezet. Hierin werken we samen met de politie, het OM en de FIOD om het gebruik van VT's te verbeteren, evenals de kwaliteit, het inzicht en de kennis daaromtrent. Ook is er aandacht voor de feedbackloop. Daarin verkennen we hoe we de feedback van de publieke partners over het gebruik van VT's verder kunnen versterken om zo ook de meldingsplichtige instellingen nog kwalitatiever voor te lichten.

Het project gaat vooral om het verbeteren van interne en onderlinge werkprocessen. In 2024 is hierin geborgd dat de opsporingsdiensten voor elk VT-dossier een ontvanger in positie hebben. Zo kan het opsporingsbelang en de relevantie van ieder dossier beter worden beoordeeld. De feedback die hieruit voortvloeit versterkt de onderlinge aansluiting tussen opsporing en de FIU-Nederland. Ook de Match Opsporing, Vervolging en Executie (MOVE) kon mede hierdoor beter in lijn worden gebracht met het opsporingsbelang.

Daarnaast werkte de FIU-Nederland in 2024 aan de doorontwikkeling van haar website en aan gerichtere voorlichting/feedback aan meldingsplichtige instellingen. Bijvoorbeeld via FIU-berichten zoals FIU-Alerts, via LinkedIn en in de vorm van casuïstiek op de website.

3.2.2 Doorontwikkeling Fintell Alliance

Inmiddels werkt de FIU-Nederland binnen de Fintell Alliance ruim vijf jaar effectief samen met de aangesloten partners. Analisten van de Rabobank, ABN AMRO, ING, Knab, de Volksbank, Triodos Bank en FIU-Nederland werken op één locatie samen aan het identificeren, analyseren, onderzoeken en adresseren van kwetsbaarheden in het financiële stelsel, voortkomend uit of in relatie tot misdrijven. Hierbij wordt gewerkt op basis van de Wwft-verplichtingen en -bevoegdheden van de deelnemende partijen.

Binnen de Fintell Alliance doen we met elkaar inzichten op in hoe criminele netwerken zijn vormgegeven en hoe ze financieel opereren. Met deze inzichten willen we de opsporingsdiensten in staat stellen om gerichte interventies te plegen. We gebruiken de opgedane kennis daarnaast ook om banken en andere ketenpartners te informeren over de relevante risico's, zodat ze de juiste preventieve maatregelen kunnen nemen. Zo kunnen de inzichten bijdragen aan een systeemgerichte aanpak waarin we het criminele systeem frustreren en het financiële stelsel weerbaarder maken.

3.3 Het Europese wetgevingspakket

In juni 2024 zijn de definitieve teksten van het Europese anti-witwaspakket gepubliceerd. Het gaat onder andere om:

- De Europese Anti-witwasverordening (AMLR): een verordening ter voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of financieren van terrorisme;
- De Zesde Europese Anti-witwasrichtlijn (AMLD6) een gewijzigde anti-witwasrichtlijn;
- De Europese Anti-witwasautoriteit verordening (AMLAR): een verordening voor de oprichting van een Europese anti-witwasautoriteit (de 'Anti-Money Laundering Authority')

De anti-money laundering authority (AMLA) heeft naast de functie van Europese anti-witwastoezichthouder, ook als taak om de samenwerking tussen de FIU's van de lidstaten te coördineren en ondersteunen. AMLA wordt gevestigd in Frankfurt.

De verordeningen AMLAR en AMLR gelden per 10 juli 2027 voor alle lidstaten. De Zesde Anti-Witwasrichtlijn (AMLD6) zal voor die datum geïmplementeerd worden in nationale wetgeving. De consultatie voor deze aanpassing vindt plaats in 2025. Hoewel de exacte impact volop onderzocht wordt, is al wel duidelijk dat deze groot gaat zijn. Zo heeft het nieuwe pakket invloed op het meldsysteem, geeft het meer bevoegdheden aan de FIU's en geeft het meer mogelijkheden om internationaal informatie uit te wisselen met andere FIU's in de lidstaten. Gezamenlijke analyses door Europese FIU's zijn een belangrijk gegeven in het nieuwe pakket. De AMLA zal hierin een initiërende en coördinerende rol gaan spelen. Daarom waren er in 2024 veel voorbereidende werkzaamheden. Zo leverde het hoofd van de FIU-Nederland op 4 oktober 2024 in Amsterdam een bijdrage aan de conferentie "FFIS Amsterdam Workshop on AMLR Article 75 'Charting the new path for AML collaboration in the Netherlands'".

3.4 Technologische ontwikkelingen

De FIU-Nederland heeft in 2024 stappen gezet in de ontwikkeling van de informatievoorziening.

3.4.1 Softwareontwikkeling

In 2024 werkten we samen met de VN verder aan de ontwikkeling van GoFintel. Dit is een nieuw systeem dat ondersteunt bij complexe analyses. Uiteraard ontwikkelden we ook ons kernsysteem, genaamd GoAML, volop door. In de tweede helft van 2024 is dit systeem gemigreerd naar een nieuwe infrastructuur. Dat droeg onder andere bij aan een verbeterde beveiliging. In 2025 zal er gewerkt worden het updaten van GoAML, een omvangrijk project waar we in 2024 al voorbereidingen voor troffen.

3.4.2 Nieuwe meldformulieren en datakwaliteit

We zijn ook verdergegaan met het ontwikkelen van op maat gemaakte meldformulieren. In 2024 kwamen deze beschikbaar voor de handelaren, accountants, notarissen en makelaars in Caribisch Nederland. Deze formulieren geven meldingsplichtige instellingen meer sturing bij het melden van ongebruikelijke transacties. Een belangrijke stap in uniformere datakwaliteit.

Datakwaliteit staat hoog op de agenda van de FIU-Nederland. Gedurende het jaar richtten we een structureel proces in voor de afhandeling van issues met datakwaliteit. Zowel intern als extern heeft datakwaliteit onze prioriteit. Intern bijvoorbeeld met het zojuist benoemde werkproces. Extern verbeteren we de datakwaliteit onder meer met de eerdergenoemde op maat gemaakte meldformulieren en FIU-Instructies. In 2025 gaan we hiermee door.

3.5 Organisatieontwikkeling

In 2024 bracht de FIU-Nederland de bezetting verder in lijn met de formatie (128,5 fte) op basis van eerder toegekende middelen. Op 31 december 2024 bedroeg de operationele bezetting 109 fte, exclusief externe inhuur. Dankzij de nieuwe functiegroep 'digitale analyse' is onze onderzoeks- en analysecapaciteit op sterkte en zijn we nog beter in staat om onze data te doorgronden, zowel tactisch als strategisch. Aan de technologische kant investeerden we in applicatie- en databeheer, om verder invulling te geven aan onze datagedreven organisatie.

Deze groei vraagt continu aandacht en gepaste sturing. Onze medewerkers, hun ontwikkeling en de gezamenlijke cultuur staan hierbij centraal. Daarnaast werkten we aan het professionaliseren van onze (bedrijfs)structuren en processen. Het jongste organisatieonderdeel, het Bedrijfsbureau, is verder opgezet en ingericht. Deze afdeling is in het leven geroepen om het fundament van de FIU-Nederland verder te verstevigen. Naast uitvoering van brede beleidsadvisering en bedrijfsvoeringstaken, zijn vanuit het Bedrijfsbureau stappen gezet om een doorlopend proces van versterking van de informatiebeveiliging te organiseren.

Nawoord

Op het moment van schrijven is de geopolitieke situatie wereldwijd zeer turbulent. Conflicten, sanctiepakketten en veranderende machtsverhoudingen hebben directe gevolgen voor financiële markten en misdaadpatronen. In Nederland zijn er zorgen over ondermijnende criminaliteit, de diepe wortels die zij heeft in onze maatschappij en de geweldsincidenten die daaruit voortkomen. Tegelijkertijd beweegt het regelgevende kader in Europa in hoog tempo richting een nieuwe standaard. Met de komst van het nieuwe Europese anti-witwaspakket wordt steeds concreter hoe groot de veranderingen zijn die de sector te wachten staan. De impact hiervan zal de komende jaren breed voelbaar zijn, zowel voor meldingsplichtige instellingen als voor toezichthouders en opsporingsdiensten. En uiteraard voor ons.

Vooruitblik: nieuwe wetgeving en impact

Met de introductie van de AMLR en AMLD6 wordt de strijd tegen financiële criminaliteit verder aangescherpt. De oprichting van de AMLA zal leiden tot een sterkere, geharmoniseerde aanpak van witwassen en terrorismefinanciering binnen de EU. Dit betekent niet alleen strengere eisen voor meldingsplichtige instellingen, maar ook intensievere samenwerking tussen FIU's, nationale toezichthouders en opsporingsinstanties.

Wat het verleden ons leert, is dat criminele netwerken zich snel aanpassen aan veranderende wetgeving en toezicht. De witwaspraktijken en frauduleuze constructies zijn internationaler en complexer. Het gebruik van schijnbedrijven en misbruik van rechtspersonen zal waarschijnlijk blijven toenemen, net als het gebruik van innovatieve financiële producten zoals crypto-assets en gedecentraliseerde financiële netwerken. Ook zien we dat arbeidsintensieve

sectoren kwetsbaar blijven voor fenomenen als cash compensatie en belastingontduiking.

Mede daarom zal de focus steeds meer verschuiven naar preventie en proactieve samenwerking. Met de AMLR wordt er meer nadruk gelegd op risicogebaseerd toezicht en het delen van inzichten tussen publieke en private partijen. Dit vraagt om een verdere professionalisering van de samenwerking tussen FIU's en meldingsplichtige instellingen. Hierbij zullen geavanceerde data-analyse en artificial intelligence (AI) een steeds grotere rol spelen.

Samenwerking blijft cruciaal

De uitdagingen worden groter, maar dat geldt ook voor onze mogelijkheden om criminaliteit effectief te bestrijden. Door slimme inzet van technologie, betere internationale samenwerking en een sterke keten van publieke en private partners kunnen we witwassen, onderliggende criminaliteit en terrorismefinanciering steeds beter tegengaan. De transitie naar een sterker Europees anti-witwasraamwerk biedt kansen om effectiever en efficiënter te werken. Tegelijkertijd moeten we onder ogen zien dat de transitie naar dit nieuwe raamwerk veel gaat vragen van alle betrokken partijen.

Deze ontwikkelingen benadrukken hoe essentieel het is om blijvend te investeren in samenwerking, innovatie en kennisuitwisseling. Alleen door onze krachten te bundelen kunnen we criminele structuren effectief verstoren en de integriteit van het financiële stelsel bewaken.

Want samen zien we meer.

Bijlage 1

De cijfers

Tabel 6: Aantal OT's per meldergroep

Meldergroep	2022	2023	2024	Waarvan subjectief
Aanbieders kansspelen op afstand	29.180	28.775	30.553	73%
Aanbieders van bewaarportemonnees	32.594	27.087	116.788	3%
Accountant	2.233	3.195	3.388	98%
Advocaat	15	22	24	92%
Bank	553.327	672.085	534.103	99%
Belastingdienst	1	0	0	n.v.t.
Belastingadviseur	433	356	338	89%
Beleggingsinstelling	245	139	125	99%
Beleggingsonderneming	86	70	168	96%
Bemiddelaar in levensverzekeringen	0	0	0	n.v.t.
Bemiddelaar bij koop/verkoop*	n.v.t.	n.v.t.	116	79%
Betaaldienstagent	0	2	0	n.v.t.
Betaaldienstverlener	249.504	150.075	163.363	53%
Betaaldienstverlener - PSP	751.742	1.010.385	1.416.103	29%
Domicilieverlener	6	31	112	96%
Douane	4.070	4.193	4.935	7%
Elektronischgeldinstelling	18.790	6.158	7.034	95%
Foreign Intelligence	94.154	183.491	191.099	100%
Handelaar - Antiquiteiten**	3	3	n.v.t.	n.v.t.
Handelaar - Edelstenen**	1.352	838	n.v.t.	n.v.t.
Handelaar - Goederen overig**	678	559	n.v.t.	n.v.t.
Handelaar - Kunstvoorwerpen**	173	207	n.v.t.	n.v.t.
Handelaar - Vaartuigen**	20	32	n.v.t.	n.v.t.

Meldergroep	2022	2023	2024	Waarvan subjectief
Inst. Coll. Belegging in Effecten	7	2	1	100%
Juridisch Dienstverlener	1	6	6	50%
Koper/verkoper goederen*	n.v.t.	n.v.t.	4.437	34%
Koper/verkoper kunst*	n.v.t.	n.v.t.	25	24%
Levensverzekeraar	42	15	20	95%
Makelaar onroerend goed	218	354	155	87%
Niet Bank - Creditcards	9.985	10.771	421.189	97%
Niet Bank - Interbankmarkten	19	22	0	n.v.t.
Niet Bank - Leasing	321	26	87	98%
Niet Bank - Verstrekken leningen	406	438	422	98%
Notaris	1.213	1.051	998	96%
Overheid- overig	2	0	0	n.v.t.
Pandhuis	139	197	292	30%
Speelcasino	9.284	9.781	9.143	13%
Taxateur	1	2	6	100%
Toeziachter	40	29	19	100%
Trustkantoor	89	71	39	92%
Verhuurder van safes	41	76	92	100%
Wisseldiensten virtuele valuta	131.702	219.566	578.312	5%
Wisselinstelling	830	741	881	57%
Totaal	1.896.176	2.334.167	3.484.373	49%

*Per 2024 zijn de meldergroepen rondom goederen opgesplitst in bemiddelaars, koper/verkoper van goederen en koper/verkoper van kunstvoorwerpen. Dit is gedaan om ze in lijn te brengen met de Wwft.

**Deze meldergroep werd gehanteerd in jaaroverzichten van vóór 2024 en is per 2024 ondergebracht in de meldergroep bemiddelaars, koper/verkoper van goederen of koper/verkoper van kunstvoorwerpen.

Tabel 7: Aantal instellingen waarvan minimaal één OT is ontvangen per meldersgroep

Meldersgroep	2022	2023	2024
Aanbieders kansspelen op afstand	18	21	24
Aanbieders van bewaarportemonnees	5	7	6
Accountant	397	423	450
Advocaat	12	11	17
Bank	55	55	54
Belastingadviseur	77	98	115
Belastingdienst	1	0	0
Beleggingsinstelling	12	15	17
Beleggingsonderneming	12	12	8
Bemiddelaars bij koop/verkoop*	n.v.t.	n.v.t.	4
Bemiddelaar in levensverzekeringen	0	2	0
Betaaldienstverlener	16	13	11
Betaaldienstverlener - PSP	31	35	35
Domicilieverlener	3	6	11
Douane	1	1	1
Elektronischgeldinstelling	8	11	13
Foreign Intelligence	36	47	48
Handelaar - Antiquiteiten**	2	1	n.v.t.
Handelaar - Edelstenen**	36	41	n.v.t.
Handelaar - Goederen overig**	87	84	n.v.t.
Handelaar - Kunstvoorwerpen**	10	6	n.v.t.
Handelaar - Vaartuigen**	12	13	n.v.t.
Handelaar - Voertuigen**	630	555	n.v.t.

*Per 2024 zijn de meldersgroepen rondom goederen opgesplitst in bemiddelaars, koper/verkoper van goederen en koper/verkoper van kunstvoorwerpen. Dit is gedaan om ze in lijn te brengen met de Wwft.

Meldersgroep	2022	2023	2024
Inst Coll. Belegging in Effecten	2	1	1
Juridisch Dienstverlener	1	5	4
Koper/verkoper goederen*	n.v.t.	n.v.t.	605
Koper/verkoper kunstvoorwerpen*	n.v.t.	n.v.t.	8
Levensverzekeraar	4	4	4
Makelaar onroerend goed	99	73	74
Niet Bank - Creditcards	3	3	3
Niet Bank - Interbankmarkten	1	1	0
Niet Bank - Leasing	5	6	4
Niet Bank - Verstrekken leningen	16	20	24
Notaris	331	320	271
Overheid- overig	1	0	0
Pandhuis	3	4	4
Speelcasino	1	1	1
Taxateur	1	2	3
Toezichthouder	3	4	2
Trustkantoor	28	19	16
Verhuurder van safes	1	2	1
Wisseldiensten virtuele valuta	24	30	30
Wisselinstelling	2	3	2
Totaal	1.987	1.955	1.871

**Deze meldersgroep werd gehanteerd in jaaroverzichten van vóór 2024 en is per 2024 ondergebracht in de meldersgroep bemiddelaars, koper/verkoper van goederen of koper/verkoper van kunstvoorwerpen.

Tabel 8: Aantal VT's per meldergroep

Meldergroep	2022	2023	2024
Aanbieders kansspelen op afstand	1.993	3.560	3.641
Aanbieders van bewaarportemonnees	2.631	2.798	3.735
Accountant	461	967	671
Advocaat	4	13	12
Bank	51.939	122.744	65.391
Belastingadviseur	60	144	118
Belastingdienst	1	0	1
Beleggingsinstelling	18	19	27
Beleggingsonderneming	6	2	2
Bemiddelaars bij koop/verkoop*	n.v.t.	n.v.t.	6
Bemiddelaar levensverzekeringen	0	0	1
Betaaldienstverlener	19.759	17.385	10.733
Betaaldienstverlener - PSP	5.000	18.166	15.817
Domicilieverlener	2	7	9
Douane	218	584	277
Elektronischgeldinstelling	19	109	259
Foreign Intelligence	625	351	457
Juridisch Dienstverlener	0	0	4
Handelaar - Antiquiteiten**	0	0	n.v.t.
Handelaar - Edelstenen**	125	83	n.v.t.
Handelaar - Goederen overig**	163	40	n.v.t.
Handelaar - Kunstvoorwerpen**	35	21	n.v.t.
Handelaar - Vaartuigen**	5	3	n.v.t.

*Per 2024 zijn de meldergroepen rondom goederen opgesplitst in bemiddelaars, koper/verkoper van goederen en koper/verkoper van kunstvoorwerpen. Dit is gedaan om ze in lijn te brengen met de Wwft.

Meldergroep	2022	2023	2024
Handelaar - Voertuigen**	302	275	n.v.t.
Koper/verkoper goederen*	n.v.t.	n.v.t.	364
Koper/verkoper kunstvoorwerpen*	n.v.t.	n.v.t.	19
Levensverzekeraar	19	12	9
Makelaar onroerend goed	26	29	12
Niet Bank - Creditcards	811	1.027	1.659
Niet Bank - Interbankmarkten	3	3	0
Niet Bank - Leasing	14	14	24
Niet Bank - Verstrekken leningen	141	153	211
Notaris	387	374	324
Overheid - Overig	0	1	0
Pandhuis	27	35	40
Speelcasino	846	774	837
Taxateur	0	1	4
Toezichthouder	29	32	15
Trustkantoor	50	19	17
Verhuurder van safes	25	56	65
Wisseldiensten virtuele valuta	6.059	10.713	13.568
Wisselinstelling	90	64	79
Totaal	91.893	180.578	118.408

** Deze meldergroep werd gehanteerd in jaaroverzichten van vóór 2024 en is per 2024 ondergebracht in de meldergroep bemiddelaars, koper/verkoper van goederen of koper/verkoper van kunstvoorwerpen.

Tabel 9: Aantal geregistreerde criminaliteitsvormen in dossiers*

criminaliteitsvorm	Aantal dossiers	Aantal transacties in dossiers
Bedreiging	5	77
Corruptie	87	769
Cybercrime	21	1.102
Drugs	327	3.546
Fraude	922	22.313
Geweld	16	167
Kinderporno	27	102
Mensenhandel	91	1.715
Mensensmokkel	12	230
Milieu	9	32
Moord/doodslag	7	12
Ondergronds bankieren	80	833
Radicalisering	4	59
Sanctiewetgeving	226	6.437
Terrorisme	119	501
Terrorisme financiering	167	1.684
Wapenhandel	32	263
Wet economische delicten	16	104
Wet wapens en munitie	33	56
Wildlife crime	1	2
Witwassen	2.288	41.276
Overig	66	1.321
Totaal**	3.362	65.423

* Waar mogelijk geeft FIU-Nederland minimaal één criminaliteitsvorm aan een dossier. Een dossier/transactie kan betrekking hebben op meerdere criminaliteitsvormen.

** Dit totaal is het aantal unieke dossiers met één criminaliteitsvorm. Omdat een dossier meerdere criminaliteitsvormen kan bevatten, is de som van het aantal criminaliteitsvormen in deze tabel hoger dan het aantal unieke dossiers.

Tabel 10: Aantal VT's naar soort transactie

Soort transactie	Aantal	Aandeel (%)
Girale transactie	62.399	53%
Overig	31.522	27%
Money transfer	14.055	12%
Contante transactie	10.432	9%
Totaal	118.408	

Tabel 11: Aantal en aandeel bedrag (uitgevoerde) verdachte transacties in 2024*

Bedrag	Aantal transacties	Aandeel transacties (%)	Bedrag in €	Aandeel bedrag (%)
< €10.000	79.878	69%	€ 91.090.618	1%
€10.000 tot €100.000	29.072	25%	€ 925.337.796	5%
€100.000 tot €1.000.000	5.558	5%	€ 1.605.048.774	9%
€1.000.000 tot €10.000.000	886	1%	€ 2.350.357.081	13%
€10.000.000 tot €100.000.000	114	<1%	€ 2.774.669.706	16%
> €100.000.000	15	<1%	€ 9.781.475.004	56%
Totaal	115.523		€ 17.527.978.979	

*Dit betreft enkel uitgevoerde transacties.
Voorgenomen transacties zijn buiten
beschouwing gelaten.

Tabel 12: Ingekomen FIU-verzoeken opgedeeld per opsporingsdienst

Politie		Overige opsporingsdiensten	
Politie Eenheid Noord-Nederland	67	FIOD	189
Politie Eenheid Zeeland-West-Brabant	65	KMAR	106
Politie Eenheid Oost- Nederland	61	Nederlandse Arbeidsinspectie	30
Politie Landelijke Eenheid	47	OM Arrondissementsparket	20
Politie Eenheid Midden-Nederland	47	Rijksrecherche	15
Politie Eenheid Amsterdam	44	Korps Politie Caribisch Nederland	10
Politie Eenheid Den Haag	41	OM Functioneel Parket	6
Politie Eenheid Rotterdam	39	Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit- IOD	3
Politie Eenheid Oost-Brabant	29	Inspectie Leefomgeving & Transport-IOD	3
Politie Eenheid Noord-Holland	22	Sociale Recherche	2
Politie Eenheid Limburg	12	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd	1
		OM Landelijk Parket	1
Totaal	474	Totaal	386

Bijlage 2

De organisatie

Taken en doelen

De wettelijke taak van de FIU-Nederland is vastgelegd in artikel 13 van de Wwft. Dit betreft het ontvangen, registreren, bewerken en analyseren van ongebruikelijke transactiegegevens, om te bepalen of deze gegevens van belang kunnen zijn voor het voorkomen en opsporen van witwassen, onderliggende delicten en terrorismefinanciering. Indien dat het geval is, worden deze ongebruikelijke transacties verdacht verklaard en vervolgens verstrekt aan de diverse (bijzondere) opsporingsdiensten en inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Daarnaast richt de FIU-Nederland zich - zoals vereist in artikel 13 van de Wwft - op daarmee samenhangende taken. Denk daarbij aan het geven van voorlichting aan publieke en private partners en het doen van onderzoek naar ontwikkelingen in witwassen en terrorismefinanciering. Voor dit takenpakket had de FIU-Nederland in 2024 een budget van 17,6 miljoen euro en beschikking over een formatieve capaciteit van 128,5 fte. Binnen het takenpakket van de FIU-Nederland zijn zes strategische doelen geformuleerd voor de periode 2021-2025:

- **Voorlichten en onderzoeken.** De FIU-Nederland blijft inzetten op het versterken en verbreden van de voorlichtingstaak. Een betere feedbackloop krijgt hierin specifiek aandacht de komende periode, om zo de kwaliteit van meldingen te vergroten. Naast operationele en tactische analyse gaan wij verder inzetten op strategische analyse en delen wij proactief trends en fenomenen die voor netwerkpartners niet zichtbaar zijn.
- **Samenwerken.** Alleen gezamenlijk met onze partners is de FIU-Nederland in staat om witwassen, onderliggende delicten en terrorismefinanciering te voorkomen en te bestrijden. Wij concentreren ons op samenwerkingsvormen die onze kerntaak versterken in binnen- en buitenland. We nemen hierin een leidende rol en experimenteren met nieuwe samenwerkingsvormen.
- **Digitaliseren.** De FIU-Nederland omarmt en benut technologie om ongebruikelijke transacties slim en effectief te verwerken en onze analyses steeds verder te ontwikkelen. Door focus op datakwaliteit en digitalisering creëren wij meer capaciteit voor kwalitatief onderzoek en zetten we de volgende stap in het verder verbeteren van de waarde van onze output. Door processen te automatiseren vergroten we bovendien het werkplezier van onze medewerkers.
- **Prioriteren.** We maken bewuste keuzes in wat we wel en niet doen. Dit met het oog op de groei van het aantal ongebruikelijke transacties, onze bijdrage binnen diverse samenwerkingsverbanden en de beschikbare capaciteit. We hanteren hierbij een risicogebaseerde focus.
- **Op de kaart zetten.** Het belang en de mogelijkheden van financial intelligence en de unieke rol van de FIU-Nederland zijn nog onvoldoende bekend. We zetten ons daarom in om de waarde en potentie van de Wwft en financial intelligence beter op de kaart te zetten bij stakeholders.
- **Groeien en ontwikkelen.** De FIU-Nederland groeit, in alle opzichten. Dit vraagt het nodige van onze organisatie. Wij zetten daarom specifiek in op de ontwikkeling van huidige en toekomstige medewerkers, het harmoniseren van bestaande processen en het ontwikkelen van nieuwe manieren van werken.

Werkwijze

De FIU-Nederland is op basis van de Wwft aangewezen als de entiteit waar ongebruikelijke transacties gemeld moeten worden, zoals beschreven in artikel 16 van de Wwft. Artikel 1a van de Wwft benoemt de 29 verschillende meldergroepen waarop deze meldingsplicht van toepassing is. De gemelde ongebruikelijke transacties worden vervolgens geanalyseerd om te bepalen of er voldoende grond is om deze verdacht te verklaren. Transacties die door het hoofd van de FIU-Nederland verdacht zijn verklaard, worden ter beschikking gesteld aan de diverse (bijzondere) opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Positionering

Formeel maakt de FIU-Nederland onderdeel uit van de rechtspersoon Staat der Nederlanden. Beheersmatig is ze ondergebracht bij de Nationale Politie als een zelfstandige, operationeel onafhankelijke entiteit. Door (onder)mandatering beschikt het hoofd van de FIU-Nederland over de vereiste bevoegdheden ten aanzien van personeel en middelen, waarmee de zelfstandigheid en operationele onafhankelijkheid van de organisatie zijn gewaarborgd. De beleidslijn loopt rechtstreeks van de minister van Justitie en Veiligheid naar het hoofd van de FIU-Nederland. De beheersmatige lijn loopt via de korpschef van de Nationale Politie naar het hoofd van de FIU-Nederland.

Colofon

Uitgave: FIU-Nederland Postbus 10638
2501 HP Den Haag

Redactie: FIU-Nederland

www.fiu-nederland.nl

Zoetermeer, juni 2025 Copyright ©
FIU-Nederland

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen, alsmede behoudens voor zover in deze uitgave nadrukkelijk anders is aangegeven, mag niets uit deze uitgave worden veeleelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de FIU-Nederland. Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden de auteur(s), redactie en de FIU-Nederland geen aansprakelijkheid. Voor eventuele verbeteringen van de opgenomen gegevens houden zij zich gaarne aanbevolen.